

Heropstart duiken: Richtlijnen samengesteld tussen de Federale overheid en de officiële duikbonden in België

Doelstellingen

Het doel van dit document is het mogelijk te maken de duikactiviteiten in de natuurlijke omgeving in België te hervatten vanaf de datum waarop de autoriteiten ons in staat zullen stellen om opnieuw te reizen voor dit doel.

Het aspect van het duiken in andere landen moet door de actoren worden geanalyseerd volgens de lokale regelgeving die, net als het onze, evolueert. Daarom moet de duiker-reiziger zich bewust zijn van lokale beperkingen.

Het is met name belangrijk om een verantwoordelijkheidsgevoel te tonen om alle inspanningen, offers en het werk van de hele bevolking sinds 13 maart 2020 te behouden, om de verspreiding van het virus te voorkomen, elke vorm van haast te **vermijden** ondanks het ongeduld dat we hebben om onze activiteiten te hervatten.

Bij de aangekondigde hervatting moet rekening worden gehouden met de juridische aspecten die ons momenteel worden opgelegd.

Ter herinnering: **de sinds 13 maart opgelegde richtlijnen** moeten tot nader order worden nageleefd, namelijk:

- De verspreiding van het virus voorkomen
- Overbevolking in ziekenhuisinfrastructuren vermijden
- Verbod op bevolkingsbijeenkomsten
- Verbod op niet-essentiële reizen
- De regels van sociale distanciëring respecteren
- Aanbeveling om het masker op openbare plaatsen te dragen

Ter herinnering, volgens de mededeling van de regering BELGIË EXIT STRATEGIE van 24 april 2020, zijn bepaalde regels nog steeds van kracht.

- Veiligheidsafstanden
- "Barrière" gebaren
- Aanbeveling om de mond en neus in de openbare ruimte te beschermen of wanneer de regels voor afstand niet kunnen worden nageleefd met inachtneming van "barrière"-gebaren vanaf de leeftijd van 12 jaar, vanaf 4 mei

Ter herinnering:

Vanaf 4 mei kunnen de fysieke en sportieve activiteiten alleen nog worden hervat in **de buiten-infrastructuren**, met de volgende aanvullende voorwaarden:

- In de open lucht
- Met maximaal 2 personen (naast degenen die onder hetzelfde dak wonen)
- Respect voor veiligheidsafstanden
- Kleding, douches en cafetaria's zijn gesloten

Einddoel

De regering en in het bijzonder het Nationaal Veiligheidscentrum, een steun aanbieden, door de ontwikkeling van richtlijnen en reglementen gerealiseerd door de gedelegeerde sportfederaties en dit in overleg met specialisten in zowel het duiken als de hyperbare geneeskunde.

Strategie

De in dit document geschetste strategie richt zich op drie fasen en blijft afhankelijk van de evoluerende strategie van de regering. Daarom hebben we het, op vrijwillige wijze, met uitzondering van het begin van de hervatting, over fasen en niet over specifieke data.

De strategie moet het mogelijk maken de activiteit van gestandaardiseerde vorm te hervatten, niet betwistbaar en evolutief..

Ter herinnering, onze activiteiten vinden plaats zowel in het zwembad/ overdekte duikcentra als in de natuurlijke omgeving.

Momenteel lijkt de heropening van zwembaden en overdekte duikcentra niet op de agenda te staan. Toch zullen we de overwegingen opnemen. Deze kunnen in de toekomst gebruikt worden als deze mogelijkheden weer toepasbaar zijn.

Voorstellen

Onze activiteiten zijn ontworpen in essentiële fasen. De volgorde in dit document is louter redactioneel.

- Medische vereisten voor het duiken
- Onthaal van de beoefenaars
- Organisatie de onthaal-infrastructuur
- Bescherming van beoefenaars
- Risicoanalyse van de beschikbaarheid van de medische hulpverlening
- Praktijk
- Bezetting van lokalen voor theoretische cursussen
- Duikactiviteiten in "zwembad/overdekte duikcentra"

We zullen de verschillende aspecten hieronder in detail behandelen, zodat ze duidelijk zijn voor de beoefenaars. Dit document kan immers ter beschikking worden gesteld van de belanghebbenden.

Medische Richtlijnen

Duiken na Covid – Advies Geneeskundige Commissies ivm duikgeschiktheid.

Nu er sprake is van voorzichtig versoepelen van de maatregelen ter preventie van de verspreiding van het virus, wordt er gehoopt op een terugkeer naar ondermeer een normale recreatieve duikactiviteit.

Het is nu belangrijk om te bekijken in welke mate een doorgemaakte COVID-19 infectie een invloed heeft op de medische duikgeschiktheid en op het risico op duikongevallen, en om jullie hierover correct te adviseren.

Een COVID-19 infectie is niet zomaar een griepje

- Deze infectie kan zich tonen onder verschillende vormen, gaande van een volledige afwezigheid van klachten over een griepaal beeld (2 of meer symptomen van volgende lijst: droge hoest, koorts, kortademigheid, loopneus, keelpijn, spieren gewrichtspijnen, diarree, verlies van smaak en geur), een longontsteking, tot en met een ernstige longaantasting (ARDS-beeld – Acute Respiratory Distress Syndrome) en hartspieraantasting (cardiomyopathie). De factoren die de ernst van de symptomen van een COVID-19 infectie bepalen zijn slechts gedeeltelijk gekend. Leeftijd, diabetes en onderliggend hart- of longlijden zijn enkele van de gekende factoren.
- Hartspierbeschadiging (soms met littekenvorming) wordt tijdens een COVID-19 infectie niet altijd gevonden in de acute fase, maar kan wel later duidelijk worden. Deze littekenvorming kan een belangrijke factor zijn in vermindering van de hartspierfunctie en plotse hartdood bij immersie en duiken.
- Recente publicaties tonen dat er na een doorgemaakte infectie afwijkingen op long- en hartvlak (structuur en functie) aanwezig kunnen blijven (vb. sterk afwijkende CT-scans, gestoorde longfunctie, gestoorde zuurstofopname). Deze afwijkingen zijn niet altijd in overeenstemming met eventuele klachten. Momenteel is niet bekend hoe lang deze afwijkingen aanwezig kunnen blijven en of ze volledig opklaren. Ze kunnen een verhoogd risico op longoverdruk veroorzaken – zelfs na normale duiken zonder versnelde of ongecontroleerde opstijging.
- Een persoon die een COVID-19 infectie doormaakte kan, ook als er geen symptomen waren, gedurende een lange periode na genezing nog virusdeeltjes verspreiden. De exacte duur hiervan is niet gekend en waarschijnlijk variabel, maar dit kan tot 37 dagen of langer zijn. Hiermee moeten we rekening houden voor vb. delen van duikmateriaal (buddy breathe), maar ook voor eventuele hulpverlening bij een duikongeval.

Binnen de duikmedische wereld is er dan ook ongerustheid over de risico's waaraan duikers blootgesteld zouden kunnen worden, we denken hierbij hoofdzakelijk aan barotraumata en verminderde inspanningstolerantie, maar mogelijk ook verhoogd risico op decompressie-ongevallen en zuurstoftoxiciteit. De discrepantie tussen klachten en de effectieve letsels, maakt dat er mogelijk verborgen letsels zijn, die gevaarlijk zouden kunnen zijn. Zondermeer gaan duiken van zodra de beperkingen versoepeld worden, is niet verstandig en kan ronduit gevaarlijk zijn.

Duikgeschiktheidsadviezen voor verschillende groepen

Het Bestuur van de Geneeskundige Commissies NELOS – LIFRAS - VVW heeft samen, in overleg met experten, onder meer de BVOOG en buitenlandse werkgroepen, besloten volgende adviezen naar duikgeschiktheid te geven.

Deze adviezen zijn gemaakt conform de inzichten op 30/4/2020. Zij kunnen evolueren van zodra er nieuwe inzichten of gegevens beschikbaar worden. De meest recente adviezen zullen op regelmatige basis beschikbaar gesteld worden via e-mail en onze platformen op de social media kanalen.

Groep 1:

- Duikers die een COVID-infectie met ernstige symptomen doormaakten (met of zonder ziekenhuisopname, met of zonder positieve test, met of zonder thuisquarantaine)
- Duikers bij wie de huisarts/triage-arts/spoedgevallensarts een sterk vermoeden had op COVID-infectie (met of zonder ziekenhuisopname, met of zonder positieve test, met of zonder thuisquarantaine).
- Duikers die een verminderde inspanningstolerantie vaststelden sinds het begin van de corona pandemie (maart 2020).

Gevolg:

- Duikverbod gedurende 3 maanden na herstel doorgemaakte infectie of na vermoeden van infectie of na opmerken van de verminderde inspanningstolerantie.
- De herevaluatie van de duikgeschiktheid moet, tijdens deze periode, gebeuren door een arts met kennis van zake, de uiteindelijke duikgeschiktheidsbeoordeling gebeurt door een duikarts.
- De duikgeschiktheidsbeoordeling moet gebeuren obv verschillende technische onderzoeken zoals longfunctie, CT-scan van de longen, inspanningstest, echografie van het hart, ...
- Duiken blijft verboden tot na een gunstige herbeoordeling.

Groep 2:

- Duikers zonder symptomen, maar met een positieve testuitslag.
- Duikers zonder symptomen, zonder positieve testuitslag, maar die in nauw contact kwamen, zonder adequate beschermingsmaatregelen, met een persoon met bewezen of vermoede COVID-19 infectie (vb. huisgenoten).

Gevolg:

- Duikverbod gedurende 45 dagen na de testafname of na het eerste contact met besmette personen.
- De herevaluatie van de duikgeschiktheid moet, tijdens deze periode, gebeuren door een arts met kennis van zake, de uiteindelijke duikgeschiktheidsbeoordeling gebeurt door een duikarts.
- De duikgeschiktheidsbeoordeling kan verschillende technische onderzoeken omvatten zoals longfunctie, CT-scan van de longen, inspanningstest, echografie van het hart, ...
- Duiken blijft verboden tot na een gunstige herbeoordeling.

Groep 3:

- Alle andere duikers: mogen voorzichtig starten met duiken van zodra dit terug toegestaan wordt door de overheid, NELOS en LIFRAS, en met respect voor de regels opgesteld door NELOS en LIFRAS.
- Wie zich om een of andere reden onveilig voelt, kan altijd zelf om een herbeoordeling vragen.
- We willen benadrukken dat het verzwijgen/onjuist weergeven van de juiste toedracht van de medische situatie van de duiker kan leiden tot uitsluiting van verzekering bij een ongeval.

Belangrijke aandachtspunten

- Zoals hierboven al aangehaald werd, kunnen de longbeschadigingen een verhoogd risico op longoverdruk veroorzaken – zelfs na normale duiken zonder versnelde of ongecontroleerde opstijging.
- Na Covid-19 infecties kunnen er longshunts ontstaan zijn, dit zijn verbindingen tussen longslagaders en aders. Het risico op decompressieziekte zou hierdoor belangrijk kunnen toenemen. Bij 70-90% van alle diepere recreatieve duiken (op of vlakbij de No-Decompression-Limit (NDL) of met verplichte decostops) kunnen asymptomatische veneuze stikstofbellen teruggevonden worden, die in normale omstandigheden door de long- haarvaatjes tegengehouden worden. Deze bellen zouden, net zoals bij duikers met een Patent Foramen Ovale, naar het slagaderlijk bloedvatstelsel (onder meer de hersenen, het evenwichtsorgaan) kunnen overgaan en een decompressie-ongeval veroorzaken. Duikers die een longaantasting door COVID-19 hebben gehad, moeten zich gedurende een langere tijd (na medisch

groen licht om terug te beginnen duiken) beperken tot duiken binnen de NDL van hun computer, dus zonder dat op eender welk moment van de duik, verplichte decompressiestops aangeduid worden.

- Er is momenteel heel weinig geweten over de eventuele verhoogde gevoeligheid voor zuurstof toxiciteit thv de longen na een Covid-19 infectie. Voorzichtigheidshalve wordt daarom geadviseerd dat technische duiken, waarbij gedurende een langere periode een ademgas met ppO₂ van 1.0 ATA of hoger geademd wordt te vermijden zijn. Idem voor 'Nitrox' duiken: voorlopig advies om een maximale ppO₂ van 1.0 ATA niet te overschrijden.
- Tenslotte adviseren we sterk dat van zodra een duikhervatting mogelijk is (zowel conform de federale richtlijnen als op duikmedisch vlak), er gedurende een eerste fase restrictief en zeer conservatief gedoken wordt. Meer toelichting hierover volgt op korte termijn en van zodra er meer
  - wetenschappelijke informatie hierover beschikbaar is.
- Deze adviezen zijn gemaakt conform de inzichten op 30/4/2020. Zij kunnen evolueren van zodra er nieuwe inzichten of gegevens beschikbaar worden. De meest recente adviezen zullen op regelmatige basis beschikbaar gesteld worden via e-mail en onze platformen op de social media kanalen.

Namens de leden van de Geneeskundige Commissies.

Onthaal van de sportbeoefenaars

Sportactiviteiten moeten worden voorbereid door de duiker, de beheerder van het duikcentrum of de gastclub. De inhoud van dit hoofdstuk is gebaseerd op de aanbevelingen van DAN EUROPE (Dive Alert Network).

Aanbevelingen zullen beschikbaar zijn op de website van de federatie, en doorgestuurd worden naar instructeurs en duikschool/club besturen.

Het duikcentrum of de club beperkt het aantal aanwezige medewerkers zoveel mogelijk tot wat strikt noodzakelijk is voor zijn werking.

Het duikcentrum of de club zal de toegang tot de faciliteiten strikt beperken tot duikers (geen metgezellen, niet-duikers, ...). Deze beperking wordt gerechtvaardigd door de wens om de verspreiding van het virus te voorkomen.

Het duikcentrum of de duikclub zal de toegang verbieden voor duikers met zichtbare symptomen verbonden aan de COVID-19-infectie.

Om de aanwezigheid in een besloten ruimte te beperken, waarin het respect voor afstand zal worden opgelegd door grondmarkering, verdient het de voorkeur om een voorafgaandelijke registratie van duikers te organiseren. Ter herinnering, de kleedkamers, douches, cafetaria's en restaurants blijven gesloten.

In combinatie met de "barrière" maatregelen, is het belangrijk om aan te dringen op de juiste hygiëne maatregelen: was je handen regelmatig, vermijd fysiek contact, vermijd het aanraken van je gezicht en hoesten/niezen gebeurd in je elleboog of in een eenmalig gebruik zakdoek. Het duikcentrum of de club verzorgt, zoals aanbevolen, geschikte handwasfaciliteiten.

Organisatie van de onthaal-infrastructuur

Het is aan het duikcentrum of de club om de onthaalfaciliteiten te organiseren in overeenstemming met de verschillende regels die de overdracht van COVID-19 beperken.

In het kader van deze organisatie wordt in aanmerking genomen:

- De lokalen van het duikcentrum of de club moet dagelijks worden ontsmet.
- De ingang en uitgang moet indien mogelijk gescheiden worden om de afstand te vrijwaren.
- Zorgen voor regelmatige ontsmetting van voor het publiek toegankelijke voorzieningen en vooral de sanitaire voorzieningen met geschikte producten (alcohol, bleekmiddel, ...)

Bescherming van de beoefenaars

Het duikcentrum of de duikclub is verplicht alle maatregelen te nemen die zij relevant acht om de veiligheid van de beoefenaars te waarborgen.

Voor alle activiteiten die buiten het water plaatsvinden (onthaal, briefing, duikplatform, , debriefing ...) moet een oppervlakte van 4 m² per aanwezige persoon worden gehandhaafd, overeenkomstig de regels van de sociale afstand (1,50 m). Dit geldt echter niet voor mensen die onder hetzelfde dak wonen.

Het duikcentrum of de club ...

- Duikers moeten worden herinnerd aan de verplichting om de handen te ontsmetten voordat de apparatuur wordt gemanipuleerd.
- Moet de mogelijkheid bieden om duikuitrusting voor of na gebruik af te spoelen. Deze spoeling gebeurt niet in collectieve spoelbakken. Zo niet, dan is het de verplichting om duikers vooraf te informeren zodat zij de nodige regelingen kunnen treffen.
- Vermijd het beschikbaar stellen van duikuitrusting voor duikers, hetzij te huur of in bruikleen. Indien deze service toch aan duikers wordt aangeboden, is het duikcentrum of de duikclub verplicht de desinfectie van de accessoires die onder optimale omstandigheden beschikbaar worden gesteld, te garanderen. Het moet de toegang tot opslagplaatsen beperken en het ontsmette materiaal aanzienlijk onderscheiden van het materiaal dat nog niet is ontsmet.
- Zal een register bijhouden dat het mogelijk maakt het ter beschikking gestelde materiaal te registreren met datum en tijd van het beschikbaar stellen en het reinigen zodat een ondubbelzinnige tracering mogelijk is.
- Zal het gebruik van een boot voor het transport van duikers niet toestaan (deze restrictie garandeert respect voor de sociale afstand). Deze aanbeveling is echter niet van toepassing als de boot is voorzien wordt voor de organisatie van de veiligheid.
- Zal, indien het op de hoogte is van het gebruik van gemeenschappelijke apparatuur door een duiker, wanneer bij een betrokken duiker besmetting met COVID-19 is ontdekt, zorgen voor een grondige desinfectie van alle onderdelen van de gebruikte apparatuur.

Risicoanalyse : beschikbaarheid Veiligheids- en Medische Circuit.

In het licht van deze crisis moesten we vastberaden en collectief reageren.

Met dit doel hebben we ons gericht tot andere partners die actief zijn in de Belgische duikwereld, met name de Belgian Society of Hyperbaric Medicine. Ons doel is duidelijk: ons concentreren op onze duikers in België zodra de insluiting van onderwateractiviteiten voorbij is.

Het belang van onze inspanningen is om het duikaanbod te beschermen, zich ervan bewust zijnde dat er achter dit aanbod, commerciële activiteiten plaatsvinden waarvan het levensonderhoud is precair.

Ter herinnering, de communicatie BELGISCH EXIT STRATEGIE van 24 april 2020 meldde een reeks criteria voor de overgang naar een nieuwe fase: de toestand van de Verspreiding van het virus, het aantal ziekenhuisopnames, de verzadiging van de intensive care, enz.

De verspreiding van het virus, het aantal ziekenhuisopnames en hun analyses zijn het onderwerp van dagelijkse rapporten door de Nationale Veiligheidsraad. Hetzelfde geldt voor de toestand van de intensive care verzorgingscentra.

Dit laatste aspect is essentieel in het beheer van onze onderwateractiviteiten en de daaruit voortvloeiende risicoanalyse.

Vanaf 4 mei, fase 1A, wordt er gesproken over het geleidelijk en veilig uitbreiden van de toegang tot algemene en gespecialiseerde gezondheidszorg.

Het beheer van decompressiekamers maakt deel uit van gespecialiseerde zorg. De meest recente lijst van beschikbare hyperbare kamers zal “regelmatig” beschikbaar worden gesteld aan duikers en clubs. Hou hiermee rekening bij het bepalen van de risicoanalyse vóór uw activiteiten.

Het verzorgen van een duikongeval:

De algemene praktijken van de zorg voor een slachtoffer van een duikongeval blijven van kracht. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de risico's van besmetting bij levensreddende acties.

In het geval van een interventie die ademhalingshulp en/of cardiopulmonale reanimatie vereist, zullen de responders de juiste beschermingsmiddelen gebruiken. In het geval van cardiopulmonale reanimatie zullen de beademingen niet worden uitgevoerd, de responders zullen zich beperken tot borstcompressies (huidige internationale aanbevelingen) en door een beschermend object op de neus en mond van het slachtoffer te plaatsen.

De apparatuur die wordt gebruikt om zuurstof te leveren aan de duiker in moeilijkheden zal is voor eenmalig gebruik en zal weggeworpen worden in adequate veiligheidsomstandigheden. On-demand toestellen worden na gebruik ontsmet.

Deze apparatuur moet aanwezig zijn in het duikcentrum of binnen de club. Geen evacuaties zullen worden georganiseerd door individuen. De alarmcentrales behouden hun gezag.

Het Duiken

Naast het bindende aspect van desinfectie van ademhalingsapparatuur, is het belangrijk om te beseffen dat medische geschiktheid, hoewel hierboven besproken, een belangrijk element van de praktijk blijft. De evolutie van kennis is in dit geval een essentiële factor.

Om de hervatting van het duiken in België mogelijk te maken, zal de duiker een duikfles hebben die is uitgerust met twee luchtbronnen. Indien nodig wordt de ongebruikte ontspanner gebruikt voor luchtassistentie tijdens de duik.

Het principe van het dragen van het beschermende masker blijft verplicht bij het vullen van de duikflessen. De luchtinlaat van de compressor moet zo worden opgesteld dat er geen verontreiniging via deze weg mogelijk is.

Bij het hanteren van de duikfles voor het bijvullen, zal rekening worden gehouden met de aanbevelingen van de medische commissies, op basis van de internationale literatuur die erop wijst dat een aanzienlijk risico op besmetting kan optreden tijdens het manipuleren van kranen en luchtslangen, met name door de exploitant, maar ook tijdens het vervoer.

Daarom is het verplicht om te voldoen aan de hierboven ontwikkelde desinfectieprotocollen. Er zal aandacht worden besteed aan het ontsmetten van de kranen en de handgreep van de fles, met behulp van een desinfectiemiddel.

Elke duiker zal zijn fles in het vulstation plaatsen volgens de regels van de sociale afstand. Hij zal het lokaal verlaten tijdens het bijvullen. De toegang tot het compressorlokaal is beperkt tot de operator.

Het recupereren van de bijge vulde duikfles gebeurt volgens de instructies van de operator en volgens een gedefinieerde retourroute die de sociale afstand garandeert.

De bijvuloperator zorgt voor de desinfectie alvorens de duikfles terug te bezorgen.

Het controleren van duikuitrusting in de pre-duikmodus is een delicate operatie.

Het is weer aan de betrokken duikers om de veiligheidsafstanden te respecteren. Deze controle wordt uitgevoerd door elke duiker, voor zijn eigen apparatuur, in aanwezigheid van beide duikpartners. Dit moet ervoor zorgen dat beide duikers geen enkel deel van de uitrusting van de duikpartner kan aanraken.

De hervatting van de duikactiviteiten zal geleidelijk en voorzichtig zijn, rekening houdend met de aanbevelingen van de medische commissies.

De evolutie wat betreft de duikdiepte blijft een verantwoordelijkheid van elke duiker. Het is verboden om de diepte van 40 meter te **overschrijden**.

Hou u aan jullie maximum behaalde dieptekwalificatie!

Ongeacht de aard van het gebruikte ademende gas, anders dan perslucht, is de partiële zuurstofdruk (de ppO_2) strikt beperkt tot 1 Bar (100 kPa)

De duiker zal zijn duik, afhankelijk van zijn decompressiemiddelen, uitvoeren in de niet-decompressie curve, volgens de aanbevelingen van de medische commissies. Het meest strenge middel van decompressie zal in aanmerking worden genomen binnen de duikploeg.

De opleiding en omscholing van duikers blijft in de praktijk van essentieel belang.

De voltooiing van de tests of vaardigheden in de natuurlijke omgeving is afhankelijk van een validatie van elke federaal organisme

Bezetting van lokalen voor Theoretische Cursussen

Voor theoretische opleiding wordt in de eerste plaats verwezen naar afstandscursussen zoals e-learning of videoconferencing.

Het onthaal in klaslokalen kan alleen worden overwogen in een kader van strikt respect voor de veilige afstanden, "barrière" gebaren en de beschikbaarheid van desinfectie apparatuur (gel, ...).

Leerlingen dragen te allen tijde een beschermend masker. Het aantal deelnemers zal worden beperkt tot een student per 4 vierkante meter en 8 vierkante meter voor de instructeur/ docent.
De instructeur/docent is vrijgesteld van het dragen van het beschermende masker

Het lokaal wordt voor en na de cursus zoveel mogelijk geventileerd. De lokalen en de gebruikte stoelen en tafels worden ontsmet volgens de hierboven besproken principes en de aanbevelingen op dit gebied.
De vrije tijd voor en na de theoretische opleiding zal beperkt blijven tot het absolute minimum

Het Zwembad – De overdekte duikcentra

Op dit moment hebben deze faciliteiten geen operationele goedkeuringen ontvangen, omdat het moeilijk is om een doeltreffend beheer van de ontsmetting van kleedkamers en douches te waarborgen.
Het duiken in deze faciliteiten is daarom verboden.
De heropening van deze ruimten is afhankelijk van de beoordeling van de Nationale Veiligheidsraad en er zullen op dat moment specifieke richtlijnen worden gegeven.
Deelnemers aan zwembadactiviteiten zullen op dat ogenblik verplicht zijn om te zorgen voor strikte naleving van de door nationale, regionale of gemeentelijke autoriteiten opgelegde maatregelen.

Verantwoordelijkheid van de beoefenaar

Federaties, verenigingen, centra, scholen en duikclubs doen er alles aan om een beroep te doen op het verantwoordelijkheidsgevoel van alle duikers, zodat de weer toegestane activiteiten veilig kunnen plaatsvinden, in overeenstemming met de gezondheids- en veiligheidsregels.

Speciale aandacht

Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op de beschikbare kennis op 30/4/2020. Ze kunnen evolueren met nieuwe gegevens en kennis. De meest recente aanbevelingen zullen regelmatig worden gepubliceerd en bekend gemaakt via onze VVW-duiken kanalen, website, Facebookpagina's en persoonlijke e-mails.

Keep it safe,